

КУТ ПАДІННЯ... 40 ГРАДУСІВ

Петро Бондаренко, молодий будівельник із Житомира, відзначав день народження. Зібралися родніч, друзі. Дружина і мати постаралися, як слід.

Випили по чарці, другій. До кімнати зайшов, повернувшись із прогулянки, п'ятирічний Сашко. Хлопчика теж посадили за стіл, і він з апетитом узявся за індиччине крильце. І тут дядько Микола сказав: «Хай вип'є трошки хлоп'я, він же бравим козаком має вирости. Хай привчається... Пий, Сашко, за здоров'я тата!»

Хлопчик схопив чарку, сьорбнув ковток вина, закашлявся, почервонів, проте під схвальні вигуки гостей допив усе до кінця. Незабаром він з палаючими щокми танцював посеред кімнати і голосно співав.

Та ось піднесений настрої дитини змінився пригніченим станом, слізьми. Вночі він спав неспокійно, скрикував уві сні. Вранці прокинувся в'ялий, з головним болем, плакав безпричинно. Подібне повторилося і наступного дня. Все це сталося тому, що нервова система малюка зазнала алкогольного отруєння.

Дуже мало треба дитині, щоб сп'яніти. Трапляються випадки, коли малюки через недогляд батьків випивали трохи горілки — і це викликало тяжке отруєння: порушення свідомості, корчі, інколи навіть смерть.

Категорично забороняється пити напої, що містять алкоголь, вагітним і жінкам,

які годують немовля. В перші три місяці вагітності навіть крапля спиртного небезпечна для плоду. В одному селі загинула від отруєння алкоголем здорова тримісячна дитина — її мати випила дві чарки самогону, а пізніше погодувала немовля.

Гірко розплачуються за свою легковажність жінки, які п'ють пиво, вважаючи, що завдяки цьому прибуває молоко. Здавалося б, що таке склянка пива? А для немовляти це дуже шкідливо. Алкоголь швидко проникає в молоко матері і може викликати різке отруєння дитини або нервові розлади у вигляді безсоння, корчів.

Часом діти починають пити, коли в сім'ї батько або мати — п'яниці. Чують від них лайку, бачать бійки, стають нервовими, гірше вчаться і часом потрапляють на хибну стежку в житті. Скільки горя, скільки лиха приносить «зелений змії» людям! Скільки безглуздо покалічених доль, скільки сімей розпадається, скільки дітей залишається без батьківської ласки — і все через оту чарку. Кожна чарка — ніби постріл у мозок, серце, шлунок. Адже алкоголь — сильнодіюча наркотична отрута.

Нерідко кажуть: «Мені вино не страшно, я до нього не звикну». А потім дивись — лю-

дина змінилася до невпізнанності. Вона втрачає здатність логічно мислити, творити. На зміну дотепності приходять грубі жарти, на зміну спокою — дратівливість, на зміну розважливості — підозрілість і цинізм.

Варто спортсменів хоч трохи випити перед змаганнями — і прощайте рекорди, роки тренувань! Уже й кухоль пива знижує зір, швидкість реакції. Сталася аварія — шукай за кермом нетверезого. Та й п'яні пішоходи з якоюсь дивовижною настирливістю лізуть під колеса. І до виробничого травматизму здебільшого призводить випивка.

Ще в давнину називали пияцтво добровільним божевіллям. А якщо добровільне — треба відповідати за нього! Не даремно згідно закону стає сп'яніння є обставиною, яка підвищує відповідальність за правопорушення чи злочин.

Інколи доводиться чути: «Пий, тільки не напивайся!» Та як утриматися на цьому хиткому рубезжі? Руйнівна дія алкоголю далеко не завжди залежить від дози випитого і тривалості пристрасті, що трапляється потім.

Якось ввійшло в нашу свідомість, що без випивки не обійтись. Вмінням випити навіть гордяться. Ви — в гостях. Порожня у вас тарілка — можуть і не помітити, а от порожньої чарки не простять ні господарі, ні сусіди по столу... Тост за гостом, спробуй відмовитись — скажуть: неповага до тих, що п'ють поруч. Треба ламати в собі і в людях, які оточують нас, цей психологічний бар'єр — легковажне ставлення до випивок.

Коли любителям спиртного не допомагають ні умовляння, ні докори близьких, ні громадський осуд, — пияцтво перетворилося на хворобу. Іншого висновку бути не може. Алкоголізм треба лікувати, добровільно чи примусово. Тут непростима нерішучість.

Чи можнавилікуватиалкоголізм? Так, можна. Але це тяжка хвороба, врятувати людину може тільки спеціальне систематичне лікування. І чим раніше почати його, тим більше шансів на успіх.

У багатьох містах є наркологічні диспансери чи кабінети при психоневрологічних диспансерах, де приймають лікарі-наркологи. Вони вирішують: чи можна лікуватися амбулаторно, чи треба лягти в стаціонар. У процесі лікування застосовують цілий комплекс заходів, серед яких чільне місце займають методи психотерапії. Той, хто серйозно поставиться до цієї справи, хто захоче стати повноцінною людиною, повернути щастя в сім'ю — той неодмінно стане здоровим.

Профілактика пияцтва повинна починатися з дитинства. З малих літ виховуйте у дитини огиду до пияцтва, і тоді не страшно буде, коли вона, ставши дорослою, зустрине свято з бокалом шампанського в руках.

В. СКУМІН,
лікар-психотерапевт.